

**SUOMEN TASAVALLAN
JA
AFGANISTANIN ISLAMILAISEN TASAVALLAN
VÄLINEN KUMPPANUUSSOPIMUS**

Suomen tasavallan ja Afganistanin islamilaisen tasavallan hallitukset (jäljempänä osapuolet), jotka *nojautuvat* Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjalla suojattuihin periaatteisiin,

vahvistavat sitoutuneensa rauhaan, demokratiaan, ihmisoikeuksien kunnioittamiseen ja oikeusvaltioperiaatteeseen,

tiedostavat, että Afganistanin islamilaisen tasavallan ja sen alueellisten ja kansainvälisten kumppanien välillä tarvitaan jatkuvaa yhteistyötä, jotta päästäisiin tavoitteeseen saada aikaan vakaa ja turvallinen Afganistan vakaalla ja turvallisella alueella,

uudistavat ne vastavuoroiset sitoumukset Afganistanin vakaudesta ja kestävästä kehityksestä, jotka osapuolet ovat tehneet useissa kansainvälisissä konferensseissa, mukaan lukien Bonnin konferenssi joulukuussa 2011, Chicagon huippukokous toukokuussa 2012 ja Tokion konferenssi heinäkuussa 2012,

arvostavat osapuolten välistä ystävyys- ja yhteistyön perinnettä sekä *korostavat* osapuolten päätöstä muodostaa pitkäaikainen kumppanuus,

vahvistavat sitoutuneensa kunnioittamaan kansainvälisen oikeuden yleisiä periaatteita, mukaan lukien kansallisen suvereniteetin, itsenäisyyden ja alueellisen koskemattomuuden kunnioittaminen, ja

tiedostavat, että Afganistanin kestävä vakaus riippuu poliittisesta, taloudellisesta ja sosiaalisesta kehityksestä ja että alueellinen yhteistyö on myös ratkaisevan tärkeää Afganistanin vakautta ja talouskasvua edistävän toimintaympäristön luomisessa,

ovat tämän mukaisesti, suvereenien valtioidensa keskinäiseen kunnioitukseen ja yhteisiin etuihin nojautuen, sopineet perustavansa pitkäaikaisen kumppanuuden, joka käsittää seuraavat alat:

1 artikla

POLIITTINEN JA TURVALLISUUSYHTEISTYÖ

1. Osapuolet korostavat tarvetta vaihtaa näkemyksiä ja muodostaa yhteisiä lähestymistapoja molemminpuolisesti merkittävissä asioissa.

2. Tiedostaen, että Afganistanin kestävä vakaus voidaan saavuttaa vain kokonaisvaltaisella ja osallistavalla poliittisellä prosessilla, johon osallistuvat kaikki afganistanilaiset, Suomen hallitus jatkaa Afganistanin hallituksen tukemista sen pyrkimyksissä saavuttaa sovinto kokonaisvaltaisen ja osallistavan, kaikki afganistanilaiset käsittävän poliittisen prosessin avulla. Suomen hallitus tukee myös korkean rauhanneuvoston pyrkimyksiä tässä yhteydessä. Osapuolet katsovat yksimielisesti, että Afganistanin on johdettava poliittista prosessia sekä vastattava siitä ja että prosessin on perustuttava

Afganistanin perustuslain periaatteisiin, myös perustuslain ihmisoikeusnormeihin ja -takeisiin, mukaan lukien naisten oikeudet.

3. Osapuolet vahvistavat sitoutuneensa kansainväliseen oikeuteen ja valtioiden välisten riitojen rauhanomaiseen ratkaisemiseen. Ne ovat yhdessä päättäneet estää Afganistaniin ja muihin valtioihin kohdistuvaa terrorismin ja väkivaltaisen ääriajattelun uhkaa.

4. Osapuolet tiedostavat kansainvälisen avun merkityksen Afganistanin turvallisuuden parantamisessa. Ne ovat yksimielisiä tarpeesta jatkaa pyrkimyksiä muodostaa kestävä ja ammattimaiset Afganistanin kansalliset turvallisuusjoukot (ANSF), jotka toimivat Afganistanin perustuslain mukaisesti ja kunnioittavat kansainvälisiä ihmisoikeusnormeja. Suomen hallitus jatkaa tämän prosessin tukemista sitä varten kehitettyjen kansainvälisten rakenteiden kautta. Chicagon NATO-ISAF -huippukokouksessa toukokuussa 2012 tekemänsä sitoumuksen mukaisesti Suomen hallitus rahoittaa osaltaan ANSF:n kehittämistä.

2 artikla

KEHITYSYHTEISTYÖ

1. Kabulin, Bonnin ja Tokion konferensseissa tehtyjen vastavuoroisten sitoumusten mukaisesti osapuolten välisellä kehitysyhteistyöllä pyritään vahvistamaan Afganistanin demokratiaa, edistämään hyvää hallintoa ja oikeusvaltioperiaatetta muun muassa kehittämällä alueellista ja paikallista hallintoa sekä parantamaan edellytyksiä Afganistanin omalle taloudelliselle toiminnalle, osallistavalle talouskasvulle ja luonnonvarojen kestäväälle käytölle. Ihmisoikeuksiin sekä tasa-arvoon ja koulutukseen, erityisesti tyttöjen koulutukseen, liittyvät kysymykset ovat tärkeässä asemassa. Lopullinen päämäärä on yhteiskunta, jossa kaikki afganistanilaiset voivat rakentaa aiempaa parempaa, turvallisempaa ja vauraampaa maata.

2. Tokiossa tekemiensä sitoumusten mukaisesti Suomen hallitus tukee Afganistania pitkäaikaisesti antamalla Afganistanille kehitysapua myös vuoden 2014 jälkeen muutoksen vuosikymmenellä, edellyttäen, että Suomen eduskunta hyväksyy kehitysavun. Suomen hallituksen sitoumuksen täyttäminen riippuu Afganistanin hallituksen edistymisestä sen pannessa täytäntöön kaikki Kabulin, Bonnin ja Tokion konferensseissa tekemänsä sitoumukset, sellaisina kuin nämä on määritelty Tokion konferenssin kehysasiakirjassa keskinäisestä vastuusta.

3. Afganistanin hallituksen kehitysprioriteettien tukemisesta Kabulissa tehtyjen sitoumusten sekä Tokion julistuksen mukaisesti Suomen hallitus antaa vähintään 50 % kehitysavustaan kansallisen budjetin kautta. Lisäksi Suomen hallitus suuntaa 80 % kehitysavustaan kansallisten prioriteettiohjelmien (National Priority Programs, NPPs) mukaisesti ja antaa kehitysavun Afganistanin hallituksen kehitysapua koskevan hallintopolitiikan (Afghan Aid Management Policy, 2013) mukaisesti tavalla, joka parantaa tehokkuutta.

4. Suomen hallitus jatkaa rahoituksensa kanavoimista osittain kansalaisjärjestöjen kautta ja sitoutuu jatkamaan humanitaarisen avun antamista huomattavassa määrin.

5. Muita kehitysyhteistyön osa-alueita tullaan määrittämään erillisellä yhteisymmärryspöytäkirjalla.

3 artikla

HALLINTO JA OIKEUSVALTIO

1. Osapuolet vahvistavat sitoutuneensa vastavuoroisesti Kabulin prosessissa, Tokiossa esitetystä omavaraisuusstrategiassa (Towards Self Reliance) ja keskinäistä vastuuta koskevassa Tokion puiteasiakirjassa (Tokyo Mutual Accountability Framework) suojattuihin tavoitteisiin ja periaatteisiin, jotka koskevat hyvää hallintoa ja korruption vastaista taistelua. Osapuolet korostavat Afganistanin tarvetta kehittää vahvat, avoimet ja vastuulliset toimielimet sekä kansallisella että alueellisella tasolla.

2. Molemmat osapuolet vahvistavat sitoutuneensa demokratiaan ja ihmisoikeuksiin, mukaan lukien sananvapaus, sekä naisten oikeuksien edistämiseen varmistamiseksi, että naisilla on tasa-arvoinen asema yhteiskunnassa, mukaan lukien oikeus koulutukseen, oikeus työhön ja oikeus osallistua sosiaaliseen, poliittiseen ja kulttuurielämään. Osapuolet ovat edelleen sitoutuneet panemaan täytäntöön kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan yleissopimuksen (CEDAW) sekä Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselmat naisista, rauhasta ja turvallisuudesta (1325, 1820, 1888, 1889, 1960). Keskinäiseen luottamukseen ja yhteistyöhön nojautuen osapuolet ovat sopineet edellä mainittuihin YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmiin liittyvästä kumppanuusyhteistyöstä. Osapuolten välillä allekirjoitettiin yhteisymmärryspöytäkirja 20 päivänä kesäkuuta 2011, ja se ajantasaisesti 3 päivänä syyskuuta 2012.

3. Afganistan vahvistaa sitoutuneensa lujasti osallistamaan ja moniarvoiseen demokraattiseen hallintoon, mukaan lukien osallistavat ja avoimet vaalit, joiden tulos on laillinen. Vahvistaen Bonnin konferenssissa 2011 tekemänsä sitoumukset Afganistan vahvistaa ja parantaa vaalimenettelyään.

4. Suomen hallitus tukee Afganistanin pyrkimyksiä uudistuksiin, yhteiskunnan rakenteiden perustamiseen ja peruspalvelujen tarjoamiseen pysymällä pitkäaikaisena, ennustettavana ja johdonmukaisena kumppanina. Suomen hallitus tukee myös aloitteita, joilla pyritään vahvistamaan Afganistanin naisten ja nuorten asemaa yhteiskunnassa, erityisesti osallistumisessa poliittisiin päätöksentekoprosesseihin ja talouden toimintaan.

5. Osapuolet tiedostavat, että oikeusvaltioperiaatteelle perustuva vakaa ja turvallinen Afganistan edellyttää tehokkaita ja vastuullisia siviilipoliisivoimia, jotka pystyvät vastaamaan afganistanilaisten perustaviin turvallisuustarpeisiin. Afganistanin hallitus sitoutuu jatkamaan pyrkimyksiään tällaisten poliisivoimien muodostamiseksi. Suomen hallitus jatkaa tämän prosessin tukemista kanavoimalla osan siviiliavustaan Afganistanille YK:n kehitysjärjestön UNDP:n hallinnoiman Afganistanin lain ja järjestyksen erityisrahaston (LOTFA) kautta.

4 artikla

TALOUDELLINEN YHTEISTYÖ

1. Osapuolet tiedostavat, että taloudellinen kehitys, työpaikkojen luominen ja köyhyyden vähentäminen ovat vakaan ja turvallisen Afganistanin edellytyksiä. Tämän vuoksi osapuolet toimivat yhteistyössä investointien ja osallistavan talouskasvun edellytysten parantamiseksi Afganistanissa. Afganistanin hallitus on tietoinen siitä, että tämä edellyttää ulkomaisille investoinneille suotuisan toimintaympäristön luomista, mukaan lukien tarkoituksenmukaiset ja tehokkaat oikeudelliset kehykset, nykyistä suuremmat verotulot, kansantalouden järkiperäinen talous- ja finanss hallinto sekä infrastruktuurin kehittäminen ja

turvallisuuden parantaminen. Afganistanin hallitus ryhtyy asianmukaisiin toimiin tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

2. Suomen hallitus auttaa edistämään kestävästä kehitystä ja pyrkii tukemaan Afganistanin hallinnon valmiuksia kehittää kestävästi Afganistanin omia luonnonvaroja afganistanilaisten hyväksi. Osapuolet sopivat vahvistavansa luonnonvarojen hyödyntämiseen, kehittämiseen, käsittelyyn ja markkinointiin liittyvää yhteistyötä ja valmiuksien kehittämistä.

3. Muita taloudellisen yhteistyön aloja tullaan määrittämään erillisellä yhteisymmärryspöytäkirjalla.

5 artikla

ALUEELLINEN YHTEISTYÖ

1. Osapuolet tiedostavat, että vakaan ja turvallisen Afganistanin tavoite edellyttää sen saavuttamista edistävää alueellista kehitystä. Tämän mukaisesti osapuolet sopivat toimivansa yhdessä edistääkseen alueellista yhteistyötä Afganistanin aseman parantamiseksi erilaisissa alueellisissa järjestöissä, prosesseissa ja foorumeissa.

2. Osapuolet jakavat näkemyksen, jonka mukaan Istanbulin prosessi on ratkaisevan tärkeä hanke rakennettaessa luottamusta ja edistettäessä yhteistyötä Afganistanin ja sen lähimpien sekä kaukaisempien naapurien välillä. Tässä yhteydessä osapuolet suhtautuvat myönteisesti 14 päivänä kesäkuuta 2012 Kabulissa pidetyn ”Heart of Asia” -maiden ministerikonferenssin lopputulokseen ja ovat yksimielisiä siitä, että Istanbulin prosessin kehittäminen kuuluu ensisijaisesti niille valtioille, joita se välittömästi koskee. Tämän mukaisesti osapuolet vetoavat ”Heart of Asia” -maihiin, jotta nämä aloittaisivat kattavan alueellisen yhteistyön, joka perustuu Istanbulissa marraskuussa 2011 sovittuihin periaatteisiin. Suomen hallitus tukee Istanbulin prosessin kehittämistä.

6 artikla

MUUTTOLIIKE

Osapuolet toimivat toistensa kumppaneina puuttuakseen ihmiskauppaan ja ihmisten salakuljetukseen. Osapuolet jatkavat läheistä yhteistyötä estääkseen laittoman maahanmuuton sekä Afganistanin ja Suomen kansalaisten laittoman oleskelun toisen osapuolen alueella, ja ne helpottavat tällaisten laittomasti maassa oleskelevien henkilöiden palauttamista lähtömaahansa. Tätä varten osapuolet pyrkivät tekemään yhteisymmärryspöytäkirjan, joka koskee palauttamisen yksityiskohtaisia järjestelyjä.

7 artikla

LOPPUMÄÄRÄYS

1. Tämä sopimus on voimassa 31 päivään joulukuuta 2024 saakka tai kunnes jompikumpi osapuoli irtisanoo sopimuksen kirjallisesti tai se korvataan uudella kumppanuussopimuksella. Osapuolet pitävät vuosittain keskenään korkean tason kokouksia arvioidakseen sopimuksen täytäntöönpanoa.

2. Suomen kahdenvälisen kehitysavun määrät ja tavoitteet arvioidaan uudelleen säännöllisin väliajoin. Tämä uudelleenarviointi perustuu arvioon osapuolten edistymisestä sitoumustensa täyttämässä, mukaan lukien Afganistanin hallituksen sitoumukset hyvästä hallinnosta, avoimuudesta, ihmisoikeuksista, demokratisaatiosta ja oikeusvaltiosta.

Tämä sopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona osapuolista jälkimmäinen on diplomaattiteitse saanut ilmoituksen siitä, että sopimuksen voimaantulon edellyttämät kansalliset oikeudelliset menettelyt on toteutettu.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet, siihen asianmukaisesti valtuutettuina, ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty xx päivänä --kuuta 2013 kahtena kappaleena darin, pashtun, suomen ja englannin kielellä, kaikkien neljän tekstin ollessa yhtä todistusvoimaiset. Jos syntyy tulkintaeroja, englanninkielinen teksti on ratkaiseva.

Suomen tasavallan
hallituksen puolesta

Afganistanin islamilaisen tasavallan
hallituksen puolesta